

STUDIJU KVALITĀTES KOMISIJA

izveidota saskaņā ar Ministru kabineta 2018. gada 11. decembra noteikumiem Nr.795
„Studiju programmu licencēšanas noteikumi”

Nodibinājums „Akadēmiskās informācijas centrs”

juridiskā adrese Vaļņu iela 2, Rīga LV-1050

Rīgā

2025.gada 8.janvāris

Nr. 2025/01-I

LĒMUMS

par izmaiņu izdarīšanu studiju virzienā un programmā

Studiju kvalitātes komisija (turpmāk – Kvalitātes komisija) 2025. gada 8. janvārī ir izskatījusi **Latvijas Biozinātņu un tehnoloģiju universitātes, izglītības iestādes reģ. Nr. 2891101568, juridiskā adrese: Lielā iela 2, Jelgava, LV-3001 (turpmāk – Universitāte)** 2024. gada 30. augusta iesniegumu Nr.2.4.-6.2/31 par izmaiņu veikšanu studiju virzienam “Ražošana un pārstrāde” atbilstošajā pirmā cikla profesionālās augstākās izglītības studiju programmā “Pārtikas produktu tehnoloģija” un tā izskatīšanas ietvaros iegūto informāciju un

konstatē:

[1] Nodibinājums “Akadēmiskās informācijas centrs” (turpmāk – Centrs) ir saņēmis Universitātes iesniegumu¹ (turpmāk – Izmaiņu iesniegums), kurā lūgts veikt izmaiņas studiju virzienam “Ražošana un pārstrāde” (akreditēts līdz 2028. gada 15. decembrim, turpmāk – Virziens) atbilstošajā pirmā cikla profesionālās augstākās izglītības studiju programmā “Pārtikas produktu tehnoloģija” (kods Latvijas izglītības klasifikācijā 42541, turpmāk – Studiju programma).

[2] Centrs 2024. gada 1. novembrī² ir lūdzis Universitātei iesniegt papildu informāciju, kas nepieciešama, lai objektīvi izskatītu Izmaiņu iesniegumu atbilstoši normatīvajos aktos³ noteiktajām prasībām. Universitāte Centram atbildi ir sniegusi 2024. gada 27. novembrī⁴.

[3] Centrs saskaņā ar MK noteikumu Nr. 793 2.3. apakšpunktu 2024. gada 4. decembrī ir apstiprinājis vienu novērtēšanas ekspertu Studiju programmas izvērtēšanai – Virzienam un Studiju programmas atbilstošās jomas ekspertu. Centrs 2024. gada 4. decembrī ir informējis Universitāti par apstiprināto novērtēšanas ekspertu, pret kuru Universitāte nav izteikusi iebildumus.

[4] Novērtēšanas eksperts 2024. gada 16. decembrī ir piedalījies Virziena un Studiju programmas izmaiņu novērtēšanas vizītē, kuras laikā ir ieguvis nepieciešamo informāciju par izmaiņām Virzienā un Studiju programmā, lai varētu veikt visaptverošu un objektīvu novērtējumu atbilstoši MK noteikumu Nr. 793 2.3. apakšpunktam.

[5] Centrs 2025. gada 6. janvārī ir saņēmis novērtēšanas eksperta atzinumu par Studiju programmu, kurā norādīts, ka eksperts atbalsta pieteiktās izmaiņas studiju programmu īstenošanā, izņemot grāda nosaukuma “profesionālais bakalaura grāds pārtikā” ieviešanu.

¹ Universitātes 2024. gada 30. augusta iesniegums Nr. 2.4.-6.2/31 “Par LBTU pirmā cikla profesionālās augstākās izglītības studiju programmas “Pārtikas produktu tehnoloģija” izmaiņām”

² Centra 2024. gada 1. novembra vēstule Nr. 2024/4.1-212 “Par papildinformācijas pieprasīšanu”

³ Ministru kabineta 2018. gada 11. decembra noteikumu Nr. 793 “Studiju virzienu atvēršanas un akreditācijas noteikumi” (turpmāk – MK noteikumi Nr. 793) 2.3. apakšpunkts;

⁴ Universitātes 2024. gada 27. novembra vēstule b/n “Papildus iesniedzamā informācija studiju programmas “Pārtikas produktu tehnoloģija” izmaiņu veikšanai”

Vienlaikus eksperts ir noteicis Universitātei vienu rekomendāciju, kas izpildāma līdz Kvalitātes komisijas sēde, kā arī rekomendācijas, kas izpildāmas līdz studējošo uzņemšanai Studiju programmā pēc apstiprinātajām izmaiņām, un rekomendācijas, kas izpildāmas līdz Virziena akreditācijai.

[6] Centrs 2025. gada 6. janvārī elektroniski ir nosūtījis Universitātei atzinumu, un Universitāte ar elektroniskā pasta vēstuli ir iesniegusi informāciju par rekomendāciju izpildi Studiju programmā⁵.

[7] Kvalitātes komisija, 2025. gada 8. janvāra sēdē izvērtējot dokumentus par izmaiņām Virzienam atbilstošajā Studiju programmā, piedaloties Universitātes pārstāvjiem, **secina:**

[7.1] Universitātes iesniegtās izmaiņas Virzienā un tam atbilstošajā Studiju programmā atbilst MK noteikumu Nr. 793 2.3.1. un 2.3.4. apakšpunktā noteikto pieļaujamo izmaiņu veidam un apjomam, respektīvi, izmaiņas ir saistītas ar izmaiņām studiju programmas veidā, kodā, piešķiramajā grādā un Studiju programmas apjomā un ilgumā;

[7.2] Eksperts ir atbalstījis izmaiņas Studiju programmā, izņemot piešķiramā grāda nosaukumu (lēmuma 6. punkts), norādot⁶ turpmāk minēto:

[7.2.1] **eksperts iesaka apstiprināt izmaiņas Studiju programmas veidā**, proti, pārveidot pirmā cikla (otrā līmeņa) profesionālās augstākās izglītības studiju programmu “Pārtikas produktu tehnoloģija”, kurā ieguva tikai profesionālo kvalifikāciju, par pirmā cikla profesionālo (bakalaura) studiju programmu “Pārtikas produktu tehnoloģija”, kuras apguves rezultātā iegūst profesionālo bakalaura grādu un profesionālo kvalifikāciju (šī lēmuma 7.2.5. apakšpunkts).

Vienlaikus Kvalitātes komisija norāda, ka pašlaik studiju programmu nosaukumos ietver cikla apzīmējumu bez papildu norādes uz studiju programmas akadēmisko vai profesionālo novirzienu⁷, to norādot iekavās, proti, Studiju programmas nosaukums reģistros tiks norādīts kā “pirmā cikla augstākās izglītības (profesionālā bakalaura) studiju programma “Pārtikas produktu tehnoloģija”;

[7.2.2] **eksperts iesaka apstiprināt izmaiņas Studiju programmas un studiju kursu apjomos.**

Eksperts secina, ka Universitātes piedāvātās izmaiņas Studiju programmas saturā skar aptuveni 85% no studiju kursiem un izriet no piešķiramās profesionālās kvalifikācijas prasībām⁸. No eksperta viedokļa jauno studiju kursu apraksti ir sagatavoti labā līmenī.

Papildus, šo izmaiņu ietvaros Universitāte veic Studiju programmas pāreju no Latvijas kredītpunktu sistēmas uz Eiropas kredītpunktu pārnese un uzkrāšanas sistēmu (ECTS), un Universitāte ir noteikusi kārtību pārejai uz ECTS⁹. Vienlaikus eksperts norāda uz potenciālajiem riskiem, jo piedāvātās izmaiņas, samazinot eksakto zinātņu kursu apjomu un pārvietojot daļu satura uz specializācijas priekšmetiem, rada nopietnas bažas par studentu pamatzināšanu līmeni un viņu spēju sekmīgi apgūt studiju programmu un turpināt izglītību nākamajā līmenī. Lai gan specializācijas kursu palielināšana var uzlabot absolventu konkurētspēju darba tirgū, nav ieteicams to realizēt uz fundamentālo zināšanu rēķina.

[7.2.3] **eksperts iesaka apstiprināt iegūstamās profesionālās kvalifikācijas maiņu**, proti, mainīt iegūstamo profesionālo kvalifikāciju no “pārtikas un dzērienu tehnologa” uz “pārtikas

⁵ Universitātes elektroniski iesniegtais dokuments “Studiju programmas “Pārtikas produktu tehnoloģija” izmaiņas Eksperta doto rekomendāciju izpildes plāns”

⁶ Atzinuma 3.-5. nodaļa

⁷ Atbilstoši Augstskolu likuma 59. panta pirmās daļas 2. punktam

⁸ Pārtikas inženiera tehnologa profesionālās kvalifikācijas prasības, saskaņotas Profesionālās izglītības un nodarbinātības trīspusējās sadarbības apakšpadomes 2023. gada 12. decembra sēdē, pieejamas <https://registri.visc.gov.lv/profizglitiba/dokumenti/standarti/2017/PS-283.pdf>

⁹ Universitātes studiju prorektora 2024. gada 18. oktobra rīkojums Nr. 2.4.-8/23 “Par jauno kredītpunktu sistēmu LBTU”

inženiera tehnologa” profesionālo kvalifikāciju, kas atbilst Studiju programmas saturam un aktualizētajai Pārtikas rūpniecības nozares struktūrā iekļauto profesiju kartei¹⁰.

[7.2.4] **eksperts iesaka apstiprināt profesionālā bakalaura grāda piešķiršanu par Studiju programmas sekmīgu pabeigšanu, bet neapstiprināt šī grāda nosaukuma redakciju.** Proti, Universitāte ir paredzējusi par Studiju programmas sekmīgu pabeigšanu piešķirt profesionālo bakalaura grādu, kas atbilst Augstskolu likumam un valsts standartam¹¹. Vienlaikus eksperts norāda, ka grāda nosaukums “Profesionālais bakalaura grāds pārtikā” precīzi neatspoguļo Studiju programmas saturu, jo pēc studiju kursu un to kredītpunktu apjoma lielākā studiju programmas daļa ir orientēta uz inženierzinātnēm vai tehnoloģijām. Tādējādi piešķiramajam grādam jābūt noteiktam atbilstoši Studiju programmas saturam un tās orientācijai uz inženierzinātnēm vai uz pārtikas zinātnei un pārvaldību ar ierobežotu inženierzinātņu komponenti. Tādējādi eksperts rekomendē neatbilstības starp grāda nosaukumu un studiju kursu saturu novēršanai pārformulēt grāda nosaukumu, iesakot tā formulējumus: "profesionālais bakalaura grāds pārtikas inženierzinātnēs" vai "profesionālais bakalaura grāds pārtikas inženierzinātnēs un tehnoloģijās".

Attiecīgi eksperts minēto nosaka kā īstermiņa rekomendāciju Universitātei, kas izpildāma līdz Kvalitātes komisijas sēdei. Kvalitātes komisija secina, ka Universitāte, sniedzot informāciju par rekomendāciju izpildi (lēmuma 6. punkts), ir norādījusi, ka, izpildot eksperta rekomendāciju, paredz par Studiju programmas sekmīgu pabeigšanu piešķirt profesionālo bakalaura grādu pārtikas zinātnē un tehnoloģijās.

[7.2.5] **eksperts iesaka apstiprināt pieteiktās izmaiņas Studiju programmas ilgumā, kas paredz samazināt nepilna laika neklātienes studiju ilgumu no 5 gadiem uz 4 gadiem un 3 mēnešiem,** par ko tika izrādīts liels atbalsts no darba devēju pārstāvjiem.

No eksperta viedokļa, lai gan studiju ilguma samazināšana var palielināt Studiju programmas pievilcību strādājošiem studentiem, pastāv ievērojami riski, kas var negatīvi ietekmēt studiju kvalitāti un studentu sekmību. Ir nepieciešams veikt padziļinātu analīzi par potenciālo slodzes pieaugumu un tā ietekmi uz nepilna laika neklātienes studentiem, tā kā pastāv sekojošie riski: 1) lielā kombinētā slodze (darbs un mācības) var palielināt studentu atbirumu, kas jau ir augsts; 2) mācību kvalitātes pazemināšanās risks, kas saistīts ar lielāku slodzi gan studentiem gan mācībspēkiem; 3) ļoti līdzīgie studiju ilgumi pilna un nepilna laika studiju programmas variantos var mazināt pilna laika studiju pievilcību.

[7.3] Kvalitātes komisija piekrīt eksperta secinājumiem un nolemj apstiprināt minētās izmaiņas, t.sk. apstiprināt, ka par Studiju programmas sekmīgu pabeigšanu piešķirams profesionālais bakalaura grāds pārtikas zinātnē un tehnoloģijās. Vienlaikus Kvalitātes komisija arī piekrīt eksperta viedoklim, ka nepieciešams padziļināti analizēt studiju ilguma samazināšanu un tā ietekmi uz Studiju programmas attīstību (lēmuma 7.2.5. apakšpunkts).

[8] Ņemot vērā minēto, ievērojot Administratīvā procesa likuma 63. panta pirmās daļas 2. punktu, 67. pantu, Augstskolu likuma 55.³ panta divpadsmito daļu, MK noteikumu Nr. 793 2.3.1. un 2.3.4. apakšpunktu un 31. punktu, Kvalitātes komisija

nolemj:

apstiprināt šādas izmaiņas virzienam “Ražošana un pārstrāde” atbilstošajā pirmā cikla profesionālās augstākās izglītības studiju programmā “Pārtikas produktu tehnoloģija”:

¹⁰ saskaņots: Profesionālās izglītības un nodarbinātības trīspusējās sadarbības apakšpadomes

2023. gada 12. decembra sēdē, pieejams https://registri.visc.gov.lv/profizglitiba/dokumenti/nozkval/NKSK_partika.pdf

¹¹ Augstskolu likuma 59. panta pirmās daļas 2. punkta “b” apakšpunkts, Ministru kabineta 2023. gada 13. jūnija noteikumu Nr. 305 “Noteikumi par valsts profesionālās augstākās izglītības standartu” 28. punkts

[8.1] mainīt Studiju programmas veidu no “pirmā cikla (otrā līmeņa) profesionālās augstākās izglītības studiju programma” uz “pirmā cikla augstākās izglītības (profesionālā bakalaura) studiju programma”;

[8.2] mainīt iegūstamo profesionālo kvalifikāciju no “pārtikas un dzērienu tehnologs” uz “pārtikas inženieris tehnologs”;

[8.3] mainīt nepilna laika neklātienes studiju ilgumu no 5 gadiem uz 4 gadiem un 3 mēnešiem;

[8.4] mainīt Studiju programmas apjomu, nosakot tās apjomu 240 kredītpunktos atbilstoši ECTS;

[8.5] noteikt, ka par Studiju programmas sekmīgu pabeigšanu piešķirams profesionālais bakalaura grāds pārtikas zinātnē un tehnoloģijās.

Atbilstoši Administratīvā procesa likuma 70. panta pirmajai daļai un otrajai daļai lēmums stājas spēkā termiņā, kas noteikts Paziņošanas likumā, atkarībā no lēmuma paziņošanas veida.

Saskaņā ar Administratīvā procesa likuma 79. panta pirmo daļu un MK noteikumu Nr.793 8. punktu lēmumu var apstrīdēt Apelācijas komisijā viena mēneša laikā no tā spēkā stāšanās dienas, iesniedzot iesniegumu Centrā.

Kvalitātes komisijas priekšsēdētāja

(parakstīts elektroniski) T.Volkova